

NORWEGIAN MINISTRY OF
THE ENVIRONMENT

Cities of the Future

***- cities with low emissions of greenhouse gases and
an attractive urban environment***

***Nordic Climate Change Adaptation Workshop,
Sept .3-4 2009***

*Unn Ellefsen
The Ministry of the Environment*

The purpose of the National programme

- is to help and encourage the largest cities in Norway
- to reduce their greenhouse gas emissions through urban planning and housing development.
- **to counteract negative effects of climate change**
- to improve the urban environment generally

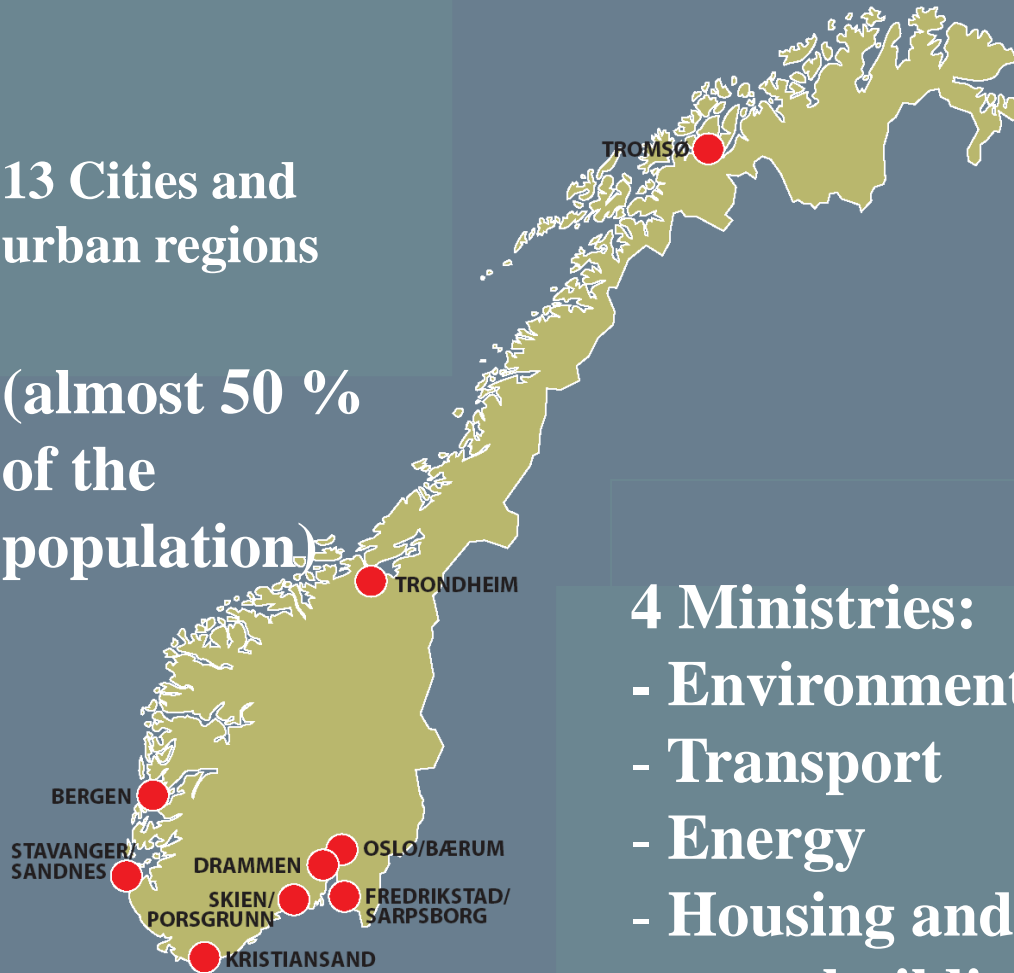
Frames and resources

- Programme period 2008 – 2014
 - Led and coordinated by Ministry of the environment
 - Budget 2009: 25 mill NOK
- + other ministries' budgets (for example 320mill NOK for public transport)

BROAD COOPERATION

13 Cities and
urban regions

(almost 50 %
of the
population)

4 Ministries:

- Environment
- Transport
- Energy
- Housing and
building

Four focus areas:

- **Area usage and transport**
- **Stationary energy usage in buildings**
- **Consumption patterns and waste**
- **Adaptation to climate change**

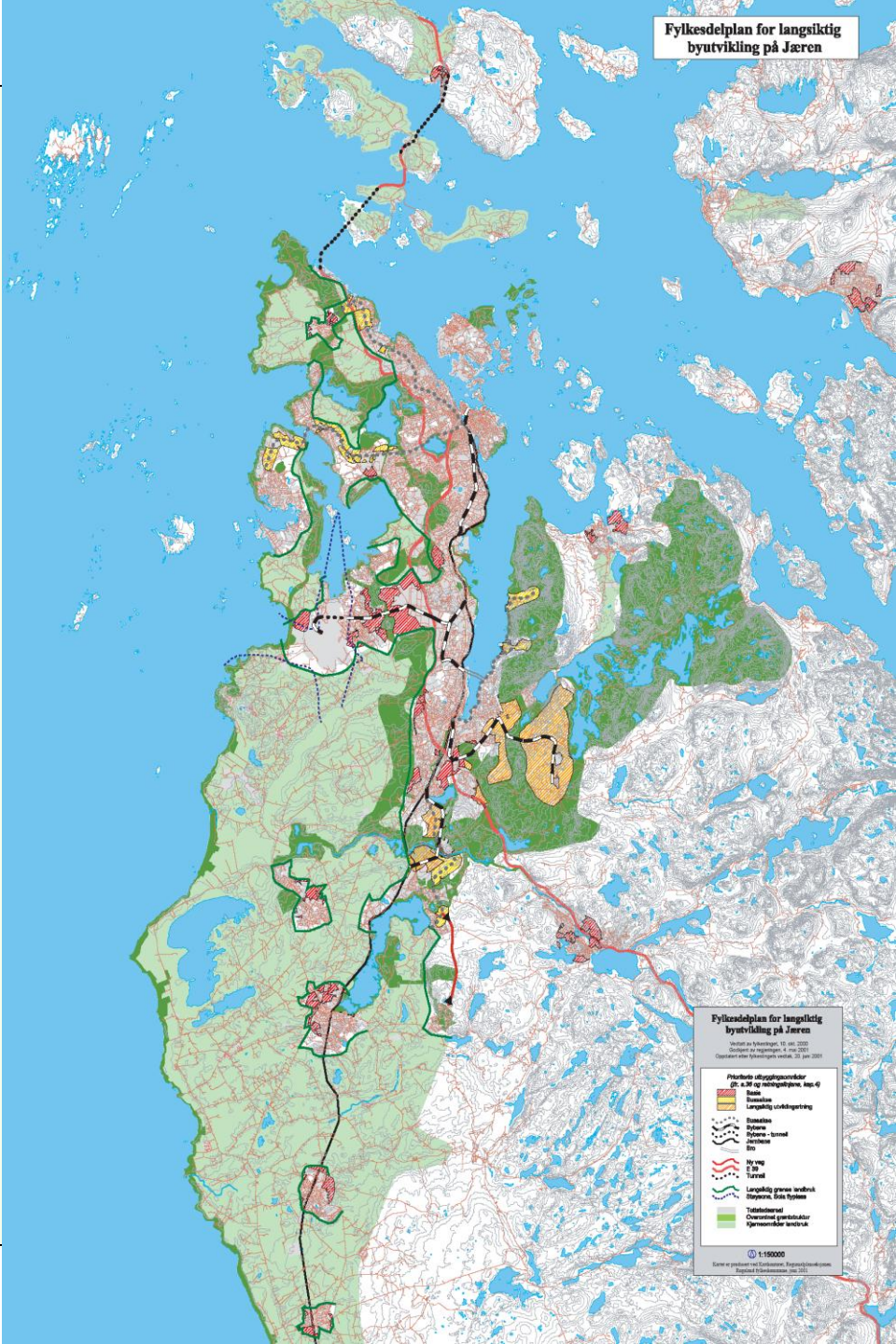
Area usage and transport

Densely built-up urban areas

Improved public transport

Better bicycle and walking
lanes

Limit the use of private cars
(roadpricing, parking)

Stationary energy usage in buildings

- Energy economizing
- Passive houses
- Transition to renewable energy sources

Consumption and waste

- Influence the consumption pattern
- Better waste management

Adaptation to climate change

- Sea level rise
- Floods and landslides

Adaptation to climate change - letter of intent

- We will facilitate societal development reducing the vulnerability to the effects of long term climate change and periods of extreme weather.
- We will work towards the integration of climate change adaptation in spatial planning and projects for infrastructure, commercial, environmental, and urban development.
- We will realise climate change adaptation measures within the confines of sustainable development.
- We will contribute to the development of methods and tools for the implementation

Status adaptation to climate change in the cities at the time of application

- New focus in Norway, knowledge is needed
- Some of the cities had risk and vulnerability assessments, climate and energy plans, flood risk maps, quick clay maps, minimum standards for building locations by the sea, GIS analysis and some participate in research programs on climate change adaptation (NORADAPT and MARE)
- Focus on flooding and drainage, slides and sea level rise
- The municipalities developed action plans (January /February 2009, passed through city councils during spring 2009)

Letter of intent

Framtidens byer 2008 - 2014

Intensjonsavtale mellom staten, KS og næringslivet

Framtidens byer er et samarbeidsprogram mellom utvalgte kommuner og staten for å utvikle byområder med lavest mulig klimagassutslipp og godt bymiljø. Bakgrunn for satsingen er klimatrusselen som er vår tids største utfordring. Programmet går fram til 2014.

Klimaforliket innebærer bred politisk enighet om å redusere klimagassutslippene i Norge med 15 – 17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020. For å nå nasjonale mål om reduserte utslipp må innsats gjøres på flere felt og mange parter må delta. Kommunene vil utvikle helhetlige grep i samarbeid med nabokommuner, regionale myndigheter og staten og redusere utslippene med sin andel.

Hovedmålet for utviklingsarbeidet med Framtidens byer er å redusere de samlede klima-gassutslippene fra vegtransport, stasjonær energibruk, forbruk og avfall i byområdene og samtidig utvikle strategier for å møte framtidige klimaendringer.

Delmål for arbeidet er å forbedre det fysiske bymiljøet med tanke på økologiske kretsløp, sikkerhet, helse, opplevelse og næringsutvikling.

Staten og kommunene vil gjennom økt samhandling aktivt bidra til å oppfylle disse målene.

Næringslivets deltakelse er nødvendig for å nå målene. Et tettere samarbeid vil gi partene økt forståelse for hverandres roller og inspirere til bedre og raskere resultater der næringslivet investerer i bærekraftige og innovative løsninger og myndighetene bidrar med langsiktige, gode rammebetingelser. Næringslivet ønsker å bidra vesentlig til å redusere klimagassutslippene og utvikle en gynnere økonomi og dermed styrke sin egen konkurransekraft.

Avtaler og samarbeidsområder

Med bakgrunn i kommunenes *handlingsprogrammer* er det enighet om å samarbeide om gjennomføring av felles prioriterte tiltak slik det framgår av Avtalen mellom staten og kommunene datert 19. mai 2009. De enkelte tiltak igangsettes så snart det er praktisk mulig. Samarbeidsområder vil utvikles og avtaler inngås etter hvert som partene høster erfaringer og oppnår resultater. Det skal skje en årlig rapportering av oppfølgingen av avtalene.

Samarbeidet om Framtidens byer ledes av miljø- og utviklingsministeren gjennom et årlig *toppmøte* med statsråder, ordførere/byrådsledere, politisk ledelse i KS og næringsorganisasjonene.

Oslo, 19. mai 2009

Miljø- og utviklings-
minister

Kommunal- og
regionalminister

Samarbeids-
minister

Olje- og energi-
minister

SHO

HSR

Sparebankforeningen

Styrelleder KS

Status summer 2009 - The cities have pointed out the following measures:

- Visualizing climate change on local level - based on GIS instrument- developing methods
- Mapping vulnerability for climate change, developing tools by using risk and assessments analysis
- Require national guidelines on increased sea level
- Require national guidelines on surface water (rainwater) management

Status summer 2009 - The cities have pointed out the following measures:

- Consider Climate projections on local level
- Establishing regional network on adaptation issues, multidisciplinary and across regional and local borders
- Implement adaptation issues within all networks in "Cities of the Future"